

Chambre des Représentants

SESSION 1985-1986

14 MARS 1986

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 7 de la loi du 13 juillet 1976
relative aux effectifs en officiers
et aux statuts du personnel
des forces armées**

(Déposée par M. Vermeiren)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Depuis quelque temps, le cadre temporaire des forces armées se trouve au centre des discussions, étant donné qu'un nombre croissant de militaires faisant partie de ce cadre réclament une prolongation de leur engagement à l'approche de l'expiration de la période de service à laquelle ils ont souscrit.

S'ils souhaitent rester au service des forces armées, c'est surtout, semble-t-il, en raison de la détérioration des conditions socio-économiques du moment.

Par ailleurs, les volontaires temporaires se voient confirmés dans leur souhait par le fait que les forces armées procèdent à des recrutements d'un type nouveau; il s'agit, d'une part, de la possibilité offerte aux miliciens de prolonger volontairement leur temps de service et, d'autre part, de l'organisation d'un stage de dix mois comme milicien pour... les futurs volontaires temporaires.

Outre le fait qu'ils ont moins de chances de trouver un autre emploi en raison de la situation socio-économique que connaît toujours notre pays, les volontaires temporaires souffrent d'un handicap dû à la spécialisation extrêmement poussée qui est inhérente à la carrière militaire temporaire.

Comment en est-on arrivé à cet état de choses? Quels sont les éléments qui expliquent cette situation qui concernerait, selon certaines informations, un tiers des forces armées?

En vertu de l'article 7 de la loi du 13 juillet 1976 relative aux effectifs en officiers et aux statuts du personnel des forces armées, la durée totale des services accomplis comme officier et candidat officier temporaire ou comme

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1985-1986

14 MAART 1986

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 7 van de wet
van 13 juli 1976 betreffende de getalsterkte
aan officieren en de statuten
van het personeel van de krijgsmacht**

(Ingediend door de heer Vermeiren)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Sinds enige tijd is het tijdelijk kader van de krijgsmacht in volle discussie omdat steeds meer militairen — behorend tot dat tijdelijk kader — aandringen op een verlenging van hun dienstverbintenis, nu de door hen onderschreven dienstperiode bijna ten einde loopt.

Deze wens om verder bij de krijgsmacht te dienen lijkt vooral ingegeven te zijn door de huidige, minder gunstige sociaal-economische omstandigheden.

Verder zien de tijdelijke vrijwilligers hun wens kracht bijgezet door de constatacie van de alternatieve aanwervingen bij de krijgsmacht; te weten enerzijds de mogelijkheid voor miliciens tot vrijwillige verlenging van hun diensttijd en anderzijds het voorzien in een stage van tien maanden als milicien voor... toekomstige tijdelijke vrijwilligers.

Naast de minder gunstige kansen voor het vinden van een alternatieve tewerkstelling, te wijten aan de sociaal-economische toestand waarin ons land nog steeds verkeert, ondervinden de tijdelijke vrijwilligers nog een tweede, bijkomende handicap te wijten aan hun eng doorgedreven specialisatie van de tijdelijke militaire loopbaan.

Hoe is deze situatie nu gegroeid? Welke elementen lagen aan de grondslag van deze toestand, die blijkens inlichtingen toepasselijk zou zijn op één derde van de krijgsmacht?

Overeenkomstig artikel 7 van de wet van 13 juli 1976 betreffende de getalsterkte aan officieren en de statuten van het personeel van de krijgsmacht, mag de totale duur van de diensten, volbracht als tijdelijk officier en kandidaat

sous-officier et candidat sous-officier temporaire ou comme volontaire temporaire ne peut excéder dix ans dans chacune de ces catégories de personnel.

Cette disposition a été justifiée comme suit dans l'exposé des motifs du projet d'où est issue la loi précitée (Doc. Sénat 822/1 (1975-1976), p. 2):

« Afin que le personnel temporaire réponde parfaitement au but en vue duquel il sera recruté, la durée maximum de la période de service actif est fixée de façon très stricte. On pourra, de cette manière, éviter que ce personnel temporaire devienne en réalité du personnel permanent à la suite de rengagements successifs.

Il est toutefois prévu, dans un but de promotion sociale, la possibilité pour ce personnel temporaire d'être admis sous certaines conditions dans les cadres de carrière et de complément. »

On a, en outre, admis de manière générale en 1976 qu'un volontaire temporaire dispose assurément encore de toutes ses chances, après un temps de service de dix ans, pour se bâtir un avenir, tant au sein de l'armée qu'à l'extérieur de celle-ci.

Le rapporteur, M. Lecluyse, avait consigné les explications ci-après, fournies par le Ministre de la Défense nationale (Doc. Sénat 822/2 (1975-1976), pp. 4 et 5):

« Ceux qui à l'échéance de ce terme quittent définitivement les forces armées sont encore suffisamment jeunes pour entamer avec toutes les chances de succès une nouvelle carrière dans le secteur privé où la formation et l'expérience acquises au sein des forces armées seront d'une utilité incontestable.

A partir de la sixième année de service cependant, la possibilité s'offre au personnel temporaire qui le souhaite, sous réserve de satisfaire à des conditions bien précises, de passer soit dans le cadre de carrière, soit dans le cadre de complément, ce qui assurera à certains une carrière militaire complète. Les conditions auxquelles j'ai fait allusion ont trait entre autres aux critères d'âge, aux avis favorables émis par les autorités hiérarchiques et au classement en ordre utile en fonction du nombre de places disponibles lors des concours qui seront organisés.

Les possibilités suivantes de passage sont prévues pour les officiers temporaires et les sous-officiers temporaires:

- soit directement au cadre de carrière;
- soit dans le cadre de complément avec un passage ultérieur possible au cadre de carrière;
- un transfert immédiat vers le cadre de carrière et par la suite, éventuellement, vers le cadre de complément des sous-officiers, par la promotion sociale.

Pour ceux qui ne sont pas intéressés par une carrière militaire complète ou qui ne réussissent pas à se classer favorablement pour être repris dans le cadre de carrière ou de complément, le projet prévoit, après dix années de service, l'attribution d'une certaine priorité s'ils souhaitent être transférés vers une administration de l'Etat, à condition de réussir les examens d'admission et compte tenu des priorités qui sont attribuées à certaines catégories de candidats par la législation actuelle.

tijdelijk onderofficier of als tijdelijke vrijwilliger, tien jaar niet te boven gaan in elk van deze personeelscategorieën.

In de memorie van toelichting bij voornoemd ontwerp (Gedr. St. Senaat 822/1 (1975-1976), blz. 2) werd als volgt geargumenteed:

« Om het tijdelijke personeel volkomen te doen beantwoorden aan het doel waarvoor het wordt aangeworven, wordt de maximumduur van de periode van werkelijke dienst zeer nauwkeurig bepaald. Op deze wijze zal kunnen worden voorkomen dat dit tijdelijke personeel in werkelijkheid vast personeel wordt tengevolge van opeenvolgende wederdienstnemen.

Nochtans, als maatregel van sociale promotie, wordt bepaald dat dit personeel de mogelijkheid heeft, onder bepaalde voorwaarden, opgenomen te worden in het beroepskader en het aanvullingskader. »

Daarenboven werd in 1976 algemeen aangenomen, dat een tijdelijk vrijwilliger, na een diensttijd van 10 jaar, beslist nog alle kanten uit kon tot uitbouw van zijn verdere toekomst, en dit zowel binnen als buiten het leger.

De verslaggever, de heer Lecluyse, vermeldde in zijn verslag de volgende toelichtingen van de Minister van Landsverdediging (Gedr. St. Senaat 822/2 (1975-1976), blz. 4 en 5):

« Zij die aan het einde van die termijn definitief het leger verlaten, zijn dan nog jong genoeg om met alle kans op succes een nieuwe loopbaan in de burgersector aan te vatten, waarbij de vorming en de ervaring opgedaan in de krijgsmacht hen ongetwijfeld van pas zullen komen.

Het tijdelijk personeel kan vanaf het zesde dienstjaar desgewenst en onder bepaalde voorwaarden overstappen hetzij naar het beroepskader, hetzij naar het aanvullingskader, waardoor aan sommigen een volledige militaire loopbaan gewaarborgd wordt. De bedoelde voorwaarden hebben onder meer betrekking op de leeftijd, een gunstige beoordeling van de hiërarchische meerderen en een nuttige rangschikking bij examens ingericht met het oog op het begeven van het aantal beschikbare plaatsen.

De volgende overstapmogelijkheden zijn voorzien voor de tijdelijke officieren en de tijdelijke onderofficieren:

- ofwel rechtstreeks naar het beroepskader;
- ofwel naar het aanvullingskader met een latere mogelijke overgang naar het beroepskader;
- een rechtstreekse overgang naar het beroepskader en later eventueel naar het aanvullingskader van de onderofficieren bij wijze van sociale promotie.

Voor hen die geen interesse hebben voor een volledige militaire loopbaan of die er niet in slagen zich gunstig te rangschikken om opgenomen te worden in het beroeps- of het aanvullingskader, voorziet het ontwerp, na tien jaar dienst, in een zekere prioriteit zo zij wensen over te gaan naar een rijksadministratie mits zij slagen voor de aanwervingsexamens en rekening houdend met de prioriteiten die door de huidige wetgeving reeds toegekend worden aan bepaalde kandidaten.

D'autres possibilités de reclassement existeront sans nul doute à la gendarmerie et également dans le personnel civil du Ministère de la Défense nationale.

Un service spécialisé des forces armées diffusera régulièrement les informations nécessaires à propos des places vacantes.

Enfin, je tiens encore à signaler que le Roi peut octroyer des primes aux engagés et rengagés temporaires, dont Il détermine le montant et les conditions d'octroi.»

Pour ce qui est des mesures éventuelles de reclassement à prendre en faveur du personnel temporaire qui sera obligé de quitter les forces armées, comme à propos des priorités qui pourraient éventuellement être prévues, le Ministre avait déclaré, en réponse à la question d'un membre, au cours des débats en coimmission relatifs au projet précité (Doc. Sénat 822/2 (1975-1976), p. 10):

«que l'article 34 prévoit, pour les militaires ayant servi pendant dix ans dans le cadre temporaire, un droit de préférence lors des recrutements organisés pour les emplois dans une administration de l'Etat, des provinces ou des communes, ainsi que dans les parastataux cités dans la loi du 16 mars 1954. Il s'agit là d'un recrutement de base et non d'un recrutement de promotion.»

Or, il apparaît que les perspectives de passages des volontaires temporaires au cadre de carrière, qui existaient en 1976, ne se sont réalisées que dans une faible mesure, ce qui est également le cas des projets de recrutement prioritaire et de recyclage professionnel.

Pour ce qui est des possibilités de passage au cadre de carrière, force est de constater qu'en dépit de certaines campagnes de recrutement qui les faisaient miroiter aux aspirants volontaires temporaires, elles n'ont été réalisées que dans une mesure limitée: 26 % des soldats et caporaux et 10 % des officiers et sous-officiers du cadre temporaire seraient passés au cadre de carrière.

Quant aux recrutements prioritaires, ils se heurtent également à de sérieuses difficultés pratiques, dues souvent au fait que les intéressés ne possèdent pas le diplôme requis et/ou que leur spécialisation poussée n'est pas ou presque pas demandée en dehors des forces armées.

Où trouve-t-on en effet des employeurs qui engagent des canonnières expérimentés, des fantassins entraînés, des chefs de tank et/ou de peloton de valeur éprouvée?

Le reclassement dans un autre secteur public et/ou dans le secteur privé est également fort difficile eu égard aux difficultés bien connues en matière d'emploi.

La présente proposition de loi vise dès lors à fournir aux volontaires temporaires en service une chance supplémentaire d'intégration dans le cadre de carrière et/ou de reclassement dans le secteur privé, en leur donnant la possibilité de prolonger de cinq ans leur engagement.

Elle permet en outre de réaliser certaines économies, puisqu'elle tient compte du coût de la formation des volontaires temporaires, de leur état de préparation physique et de leur expérience.

Andere herklasseringsmogelijkheden zullen ongetwijfeld openstaan bij de rijkswacht en bij het burgerpersoneel op het Ministerie van Landsverdediging.

Een gespecialiseerde dienst van de krijgsmacht zal geregeld de nodige informatie verstrekken over de vacante betrekkingen.

Tenslotte wil ik nog vermelden dat de Koning aan de tijdelijke dienstmensen en wederdienstmensen premies kan toekennen, waarvan Hij het bedrag en de toekenningsvoorwaarden bepaalt.»

Wat de mogelijke herplaatsingsmaatregelen betreft voor het tijdelijk personeel dat verplicht zal worden de krijgsmacht te verlaten, alsmede welke mogelijke voorrangregels er kunnen uitgewerkt worden, antwoordde de Minister tijdens de commissiebesprekingen van bedoeld ontwerp aan een lid (Gedr. St. Senaat 822/2 (1975-1976), blz. 10):

«dat artikel 34 bepaalt dat de militairen die gedurende tien jaar in het tijdelijk kader hebben gediend, voorkeur genieten bij de aanwerving voor betrekkingen in de rijksadministratie, in de aanwerving voor betrekkingen in de rijksadministratie, in de provincies of de gemeenten, alsmede in de parastatale instellingen vermeld in de wet van 16 maart 1954. Het gaat hier om een basisaanwerving en niet om een bevorderingsaanwerving.»

De in 1976 verwachte vooruitzichten inzake een mogelijke doorstroming van de tijdelijke vrijwilliger naar het beroepskader, de in het vooruitzicht gesteld voorkeuraanwerving en de aangekondigde beroepsomscholing blijken achteraf in grote mate niet met de realiteit te stroken.

Alhoewel sommige recruteringscampagnes aan de aspirant tijdelijke vrijwilligers een mogelijke doorstroming naar het beroepskader suggereerden, is de realisatie ervan eerder beperkt: namelijk 26 % van de soldaten en korporaals en 10 % van de officieren en onderofficieren zouden van het tijdelijk in het beroepskader zijn opgenomen.

De eerder vernoemde voorkeuraanwervingen blijken ook al moeilijk realiseerbaar te zijn, dit vaak wegens het gemis aan vereist diploma en of ver doorgedreven specialisatie die buiten de krijgsmacht weinig of niet wordt gevraagd.

Immers, welke werkgever stelt vacatures open voor een kanonnier met ervaring, geschoold infanterist, bedreven tankoverste en/of doorwinterd pelotonoverste?

Herklassering in een andere openbare en of burgersector ligt ook al zeer moeilijk wegens de gekende tewerkstellingsproblematiek.

Dit voorstel van wet wil aan de in dienst zijnde tijdelijke vrijwilliger een bijkomende kans waarborgen tot integratie in het beroepskader en of reïntegratie in de burgersector, door een mogelijke verlenging van de dienstverbintenis van vijf jaar voor te stellen.

Daarenboven houdt dit voorstel een zekere besparing van middelen in, aangezien eveneens rekening wordt gehouden met de dure opleiding, aanwezige fysieke paraatheid en ervaring van de tijdelijke vrijwilliger.

F. VERMEIREN

PROPOSITION DE LOI

Article unique

L'article 7 de la loi du 13 juillet 1976 relative aux effectifs en officiers et aux statuts du personnel des forces armées est complété par un deuxième alinéa rédigé comme suit :

« Toutefois, les militaires temporaires peuvent, à leur demande, obtenir une prolongation unique de leur engagement pour une durée maximale de cinq ans. »

17 février 1986.

WETSVOORSTEL

Enig artikel

In de wet van 13 juli 1976, betreffende de getalsterkte aan officieren en de statuten van het personeel van de krijgsmacht, wordt artikel 7 met een tweede lid aangevuld, luidende :

« Op hun persoonlijk verzoek kan echter aan de tijdelijke militairen een eenmalige verlenging van dienstverbintenis voor de maximale duur van vijf jaar worden toegestaan. »

17 februari 1986.

F. VERMEIREN
E. FLAMANT
